

INSPECTUS INVENTARISEERT OP ASBEST

SPEURNEUZEN VOOR DE VOLKSGEZONDHEID

Asbest, we blijven er nog tot in lengte van jaren mee geconfronteerd worden. Iedereen realiseert zich dat het onder bepaalde omstandigheden de volksgezondheid bedreigt, maar weinigen weten er echt het fijne van. Inspectus inventariseert gebouwen op asbest, geeft trainingen en levert aanvullende diensten, op basis van een diepgaande kennis van het materiaal en zijn toepassingen.

TEKST: AART VAN DER HAAGEN

Decennialang promootte de overheid het gebruik van asbest, totdat de gezondheidsrisico's aan het licht kwamen. "Bouwkundig kun je je eigenlijk geen beter materiaal wensen, met zoveel positieve eigenschappen," zegt Madeleine Geerestein, eigenaar van Inspectus in Veenendaal. "Het slijt vrijwel niet, het werkt brandvertragend, het isoleert, het laat zich niet aantasten door zuren en het is goedkoop. Geen wonder dus dat het op werkelijk alle mogelijke plekken terugkeert in gebouwen uit de

periode van met name de oorlog tot juli 1993, het moment dat het verboden werd. Overigens valt bij iets latere constructies het risico niet helemaal uit te sluiten, omdat bedrijven nog voorraden hadden liggen die ze opmaakten. Onze bouwkundig onderlegde inspecteurs zijn ware speurneuzen, die op basis van hun ervaring en kennis een gebouw kunnen 'lezen'. Vanuit een bepaald denkniveau weten ze wat ze waar mogen verwachten en waarom asbest daar zijn toepassing vond."

VERSCHILLENDE SOORTEN

Echtgenoot Hendrik Steenbeek toont een koffer met daarin een reeks kleine potjes. "Kijk," wijst hij, "er bestaan verschillende soorten asbest, verwerkt in ontzettend veel toepassingen. Daarin schuilt een gevaar: mensen denken het soms te herkennen, maar er zijn veel meer varianten in omloop dan de meesten weten. We geven theorie- en praktijktrainingen op maat, van een uur tot een dagdeel of een volle dag, aan bijvoorbeeld uitvoerders, opzichters, make-

Hendrik Steenbeek samen met
Madeleine Geerestein

7

laars en woningcorporaties. Dat kan een hoop ellende besparen. Op basis van de relevantie komen specifieke onderwerpen aan bod, bijvoorbeeld het herkennen van verdachte vloerzeilen. Die trainingen verzorgen we desgewenst op locatie. Er leeft veel angst rondom het fenomeen asbest. Iedereen kent oppervlakkig de bedreigingen voor de volksgezondheid, maar niemand weet er het fijne van. Afhankelijk van de binding met andere materialen, zoals cement en papier, valt asbest onder te verdelen in hechtgebonden en niet-hechtgebonden toepassingen. Dit laatste tref je nog wel eens aan wanneer je een oud stuk zeil van een vloer lostrekt. Dan verpulvert de bierviltachtige, asbesthoudende onderlaag.”

NIET OVERAL VERBODEN

Volgens Steenbeek valt nauwelijks voor te stellen op hoeveel plaatsen en in hoeveel varianten het inmiddels zo verguisde materiaal verwerkt is; het aantal toepassingen loopt in de duizenden. “Vulplaatjes onder de balklaag van een verdiepingsvloer, leidingisolatie bij stadsverwarming, het genoemde vloerzeil, pakkingen van leidingen, gevelbeplating, dakbedekking en dan zowel golfplaten als bitumen, kit voor beglazing en dilatatievoegen, ventilatiekanalen, af- en doorvoerbuizen, koord rond de ruiten van kachels en bloem-

bakken. Het wordt in mijnen gedolven. Nog steeds, ja, in Rusland, China en Brazilië; niet overall ter wereld is het namelijk verboden. Je kunt via internet nog gemakkelijk aan producten komen die asbesthoudend materiaal bevatten. Bizar, aangezien de gevaren voor de gezondheid bekend zijn. De vezels kunnen het lichaam binnendringen via de luchtwegen, de huid en slokdarmkanaal."

MEEDENKEN

De kernactiviteit van Inspectus is inventarisatie, het verplichte traject voordat een andere firma aan de slag gaat met saneren. "Om belangenverstrengeling uit te sluiten, mag dat nooit door hetzelfde bedrijf gebeuren," licht Geerestein toe. "Met een officiële certificering - ook van de inspecteurs - werken we landelijk, maar de meeste opdrachtgevers bevinden zich in de grote steden, wat natuurlijk terug te voeren valt op de hoge bebouwingsdichtheid. Het gaat vooral om woningcorporaties, aannemers,

'JE KUNT VIA INTERNET NOG GEMAKKELIJK AAN PRODUCTEN KOMEN DIE ASBESTHOUDEND MATERIAAL BEVATTEN.'

architecten, ontwikkelaars en partijen die zich bezighouden met circulair bouwen. Deze laatste zoeken naar panden die op de nominatie staan om gesloopt te worden en halen er dan de bruikbare materialen uit, om die te verkopen voor toepassing elders. Voor hen vormt asbest een heel groot risico, dat kun je je wel voorstellen. Wij denken met hen mee in het proces om zo veel mogelijk materiaal te behouden en te zorgen voor efficiëntie. Waar nodig verlenen wij extra service, zoals het verwijderen van waardevolle materialen, bijvoorbeeld cilindersloten die nog goed werken. Dat doen we vóór het gebouw afgeschermd wordt tegen vandalisme; daarbij raken sloten namelijk vaak beschadigd."

HANDEN INEENSLAAN

Bij renovatieprojecten in woonwijken krijgt Inspectus veel met bewoners te maken. Steenbeek: "We bemerken bij hen vaak bezorgdheid en een zekere angst, dus dat betekent uitleg en rust geven, vragen beantwoorden en daarvoor altijd bereikbaar zijn. Over asbest wordt in de maatschappij vaak paniekerig gedaan. Soms mag je dat terecht noemen, soms moet je met beide benen op de grond gaan staan. Wij zorgen voor een eerlijke, zuivere rapportage en informeren de bewoners en opdrachtgevers uitgebreid over wat zij kunnen verwachten. Dat begint met duidelijk afspreken wanneer en wat we komen inventariseren. Binnen zo'n renovatieplan streven wij ernaar om waar mogelijk de handen ineen te slaan met andere bedrijven die ook de mensen moeten 'lastigvallen', zoals een bureau dat een opname maakt voor het vaststellen van een energielabel. Indien we met alle betrokken partijen gelijktijdig ons

onderzoek uitvoeren, zorgt dat maar één keer voor ongemak. Wij zeggen binnen een project altijd: 'Geef ons de gelegenheid om mee te denken.' Wanneer er een professionele samenwerking ontstaat tussen de partijen, sta ik ervan te kijken hoeveel werk er in korte tijd verzet kan worden. Uitgangspunt is dat we met zijn allen de werking van een gebouw zo kort mogelijk onderbreken."

TELKENS ANDERE SITUATIES

Met het inventariseren van asbest komt Inspectus telkens andere situaties tegen, waarbij de ervaring en kennis van de medewerkers zijn waarde bewijst. "We kennen twee verschillende manieren van onderzoek," zegt Geerestein. "Bij de ene variant inspecteren we op visueel direct waarneembaar asfalt en gaan we licht destructief te werk, bijvoorbeeld achter de keukenplint en boven een systeemplafond. De destructieve variant, die we gebruiken bij renovatie- en sloopprojecten, behelst handelingen als tegels van de muren en vloeren lostrekken en ventilatiekanalen, schoorstenen en spouwmuur openhakken. Onze inspecteurs gaan standaard op pad met alle benodigde gereedschappen om dit onderzoek compleet uit te voeren. Het wordt toegespitst op de geplande renovatie- en/of sloopwerkzaamheden en dat vergt een goede werkvoorbereiding. Door een gedegen onderzoek uit te voeren voorkomen wij onnodige kosten en vertragingen voor onze opdrachtgevers."

VAN A TOT Z

Inspectus levert uitgebreide, goed onderbouwde rapporten. "Bij het onderzoek mogen wij de materialen in eerste instantie alleen als 'verdacht' aanmerken," vertelt Steenbeek. "Om uitsluitsel te krijgen, sturen wij monsters naar een laboratorium ter beoordeling. Een aardig voorbeeld uit de afgelopen tijd is een kerk, waarin plafondspotjes zaten met mogelijk asbesthoudend koord om de stroomdraadjes. Dat leverde vragen op, want kunnen die vezels door verpulvering en luchtverplaatsing loskomen en verspreid worden? Bezoekers die op enig moment gezondheidsklachten krijgen, gaan misschien naar verbanden zoeken. In dit geval vond er een NEN 2991-risicobeoordeling plaats, bestaande uit twee componenten: het nemen van kleefmonsters en luchtmonsters met behulp van een luchtpomp, die een filter bevat. De kleefmonsters en het filter stuurden we daarna naar een laboratorium ter beoordeling." Typerend voor de werkwijze van Inspectus is dat elke gespecialiseerde medewerker het traject van A tot Z onder zijn hoede neemt, van werkvoorbereiding, inspectie, rapportage, advies en begeleiding tot en met de asbestsanering. "Dat betekent één aanspreekpunt met alle kennis van dat specifieke project," geeft Geerestein aan. "Je kunt bij zulke risicovolle materie nu eenmaal geen dingen aan het toeval overlaten."

www.inspectus.nl